

Stichting Industrieel Erfgoed HoogOvens

JAARVERSLAG 2023

Bron; Chat GPT Dall-E, opdracht "schets vrijwilligers die samenwerken bij het Hoogovensmuseum"

Voorwoord

We hebben een bewogen en succesvol jaar achter de rug. Vanuit onze oorsprong in 2001 hebben we met de Stichting Industrieel Erfgoed Hoogovens (SIEHO) steeds vastgehouden aan onze missie: "Het industriële verleden van het staalbedrijf in IJmuiden levend te houden." Dit doen we door de geschiedenis op een boeiende manier toegankelijk te maken voor een breed publiek.

Samenwerking en Collectiebeheer

Onze collectie, bestaande uit bedrijfsinstallaties, maquettes, modellen, films, en beeldmateriaal, blijft groeien en bloeien. In samenwerking met Tata Steel IJmuiden, die ons de nodige faciliteiten beschikbaar stelt, hebben we in 2023 flinke stappen gezet in zowel de professionalisering van ons beheer als de presentatie aan het publiek.

Onze Vrijwilligers

Het Hoogovensmuseum draait op de toewijding van onze vrijwilligers, merendeels (oud-)medewerkers van Tata Steel, die hun ervaring en liefde voor de industrie inzetten om onze collectie te beheren en tentoonstellingen in te richten. Dit jaar verwelkomden we nieuwe vrijwilligers en namen we afscheid van enkelen die ons dierbaar zijn. Hun inzet blijft de ruggengraat van onze organisatie.

Kijk op de Toekomst

Vooruitkijkend naar 2024, richten we ons op de verdere professionalisering van onze organisatie en de verrijking van ons aanbod. Waaronder een gedetailleerdere weergave van het staalproductieproces van oude en nieuwe technologieën. Hiermee willen we niet alleen de geschiedenis van staalproductie belichten, maar ook de weg naar een duurzame toekomst tonen.

Dank

Onze vooruitgang is een gezamenlijke prestatie. We willen Tata Steel IJmuiden, onze vrijwilligers, donateurs, en bezoekers bedanken voor hun voortdurende steun en enthousiasme. Dankzij hen kunnen we het erfgoed van het staalbedrijf levend houden en blijven delen met de wereld.

Op naar een nieuw jaar vol inspiratie en industriële pracht!

Met vriendelijke groeten,

Namens het SIEHO-bestuur,
Menno van Maanen
Secretaris

Inhoud

Voorwoord.....	2
Doelstellingen van SIEHO	4
Activiteiten afgeleid uit de doelstellingen:.....	4
Beleid	4
Algemeen:.....	5
Museum:.....	6
Collectiebeheer	7
Jaarplan 2024	8
Bestuur.....	9
Medewerkers	9
Werkwijze en communicatie	10
Relatie met Tata Steel	10
Activiteiten en resultaten per verantwoordelijkheidsgebied	11
Personele zaken	11
Museum operationeel	12
Bezoekersaantallen in 2023.....	12
Veiligheid en Milieu.....	13
Balie en rondleiders.....	13
Museumbemanning	13
Communicatie en Marketing	13
ICT	14
Gebouw en Infrastructuur	14
Werkgroep inrichting museum	14
Buitenopstelling	14
Binnenopstelling.....	15
Donateurs en Historisch Hoogovens.....	17
Financieel jaarverslag.....	17
Opbrengsten	18
Kosten.....	18
Toelichting op de begroting voor 2024	19
Bijdrage Tata Steel	19
Externe relaties	19

Doelstellingen van SIEHO

SIEHO is een stichting, opgericht in 2001 die zich ten doel stelt: "Het industriële verleden van het staalbedrijf in IJmuiden levend te houden".

Dit doel wordt bereikt door het "selectief behouden en in beheer nemen van objecten, welke zo mogelijk ontsloten worden voor een breed publiek, bijvoorbeeld middels expositie." (citaten uit de statuten)

De in beheer zijnde collectie bestaat uit onder meer onderdelen van bedrijfsinstallaties, maquettes van installaties, modellen, films en beeldmateriaal.

Ter realisering van haar doelstelling werkt de stichting samen met het staalbedrijf Tata Steel te IJmuiden.

SIEHO werkt voor het collectiebeheer uitsluitend met vrijwilligers, hoofdzakelijk (oud)medewerkers van het staalbedrijf. De collectie is ondergebracht in en rond de voormalige buizengieterij. Daar bevinden zich ook de kantoor- en werkruimtes voor de vrijwilligers.

De gebouwen en terreinen, alsmede de installaties en de infrastructuur zijn eigendom van Tata Steel en worden beschikbaar gesteld aan SIEHO. Ook Danieli-Corus, een partner van Tata Steel, hebben wij als sponsor mogen verwelkomen.

Activiteiten afgeleid uit de doelstellingen:

- In samenwerking met Tata Steel IJmuiden exploiteren van een bedrijfsmuseum met de volgende functies;
 - Informeren over de geschiedenis van het bedrijf en de locatie.
 - Informeren over de processen in het oude én huidige bedrijf.
 - Tonen van erfgoedzaken (machines, apparaten en instrumenten).
 - Jeugd kennis laten maken met techniek.
- Het in eigen beheer uitgeven van het tijdschrift "Historisch Hoogovens".
- Het verzamelen en conserveren van objecten en documenten, van belang in het kader van de doelstellingen.
- Het vastleggen van de gehele collectie in een data base.

Beleid

Voor de komende jaren heeft het bestuur de volgende ambities geformuleerd, ten aanzien van:

Algemeen:

- Het vormgeven van de vrijwilligersorganisatie door het definiëren van taakverdelingen, verantwoordelijkheden en communicatiestructuren. Dit helpt om de interne organisatie te optimaliseren en zorgt voor duidelijkheid en efficiëntie binnen het museum.
- Het gericht werven van vrijwilligers om de ambitieuze doelen van het museum te verwezenlijken. Het aantrekken van gepassioneerde en gekwalificeerde vrijwilligers vergroot de capaciteit en diversiteit van het museumteam, wat kan bijdragen aan een betere uitvoering van activiteiten en projecten.
- Het actief aangaan van samenwerkingen met de Tata Steel Academy en Techport, om een educatieprogramma te implementeren. Door deze samenwerkingen kan het museum een breder scala aan educatieve mogelijkheden bieden aan scholen en andere educatieve instellingen, wat de impact en betrokkenheid van het museum vergroot.
- Het professionaliseren van het museum door samenwerkingen aan te gaan met andere musea en lid te worden van de museumfederatie en de museumvereniging. Door deel uit te maken van een netwerk van musea kan het Hoogovensmuseum kennis en middelen delen, best practices uitwisselen en deelnemen aan gezamenlijke projecten, wat kan bijdragen aan een verhoogde professionaliteit en zichtbaarheid van het museum.

Deze ambitieuze doelen tonen de inzet van het Hoogovensmuseum om te groeien, te professionaliseren en een waardevolle bijdrage te leveren aan de gemeenschap en het culturele erfgoed, waarbij de reeds gesloten samenwerkingsovereenkomst met Tata Steel IJmuiden als een belangrijke mijlpaal wordt erkend.

Museum:

- Het museum neemt een volgende stap in de professionalisering van de organisatie en de medewerkers, met als doel de kwaliteit te optimaliseren en het vergroten van de kennis van de rondleiders. Dit omvat het structureren van de processen en activiteiten die in het museum plaatsvinden, zodat ze efficiënter en effectiever kunnen worden uitgevoerd.
- Er wordt verder gewerkt aan de procesuitbeelding, waarbij het proces van erts naar hoogoven via de staalfabriek naar de walsenrijen in meer detail wordt uitgewerkt. Dit stelt het museum in staat om bezoekers een gedetailleerd inzicht te bieden in het productieproces van staal.
- Er wordt gestreefd naar het uitbreiden van de openingstijden van het museum en het verhogen van het aantal bezoekers. Dit wordt onder andere bereikt door meer bekendheid te verwerven, zowel binnen het bedrijf zelf als in de regio. Dit kan worden gedaan door middel van gerichte marketing- en promotieactiviteiten.

Op deze manier zet het museum zich in om de professionaliteit en kwaliteit van de organisatie te verbeteren, het productieproces van staal beter weer te geven en het aantal bezoekers te vergroten.

Met het oog op het tonen van de toekomst van het staalmaak proces, willen we ook aandacht besteden aan de ontwikkelingen op het gebied van waterstof en de Direct Reduced Iron (DRI), EAF en REF techniek. Door deze technologieën te integreren in onze tentoonstellingen en uitleg, streven we ernaar om bezoekers inzicht te bieden in de duurzame en innovatieve aspecten van de staalproductie. Op deze manier willen we niet alleen de historie en huidige praktijk van het staalbedrijf weergeven, maar ook een blik werpen op de veelbelovende toekomst van de sector.

Collectiebeheer

Collectiebeheer omvat verschillende taken en doelstellingen om ervoor te zorgen dat de verzameling objecten en documenten op een georganiseerde en zorgvuldige manier wordt beheerd:

- Het vaststellen van selectiecriteria: Het bepalen van criteria waarmee objecten en documenten worden geselecteerd voor behoud in de collectie of voor afstoting. Deze criteria kunnen gebaseerd zijn op historische waarde, relevantie voor het staalbedrijf, representativiteit of andere relevante factoren.
- Het weerspiegelen van de historie van het staalbedrijf: De doelstelling van de collectie is om een weerspiegeling te zijn van de geschiedenis van het staalbedrijf en de tijdlijn ervan. Dit betekent dat de collectie een overzicht biedt van de huidige praktijk van het staalbedrijf, inclusief de proceslijn en technische aspecten, evenals bijzondere onderwerpen die een rol spelen bij de staalbereiding.
- Sinds 2008 wordt het programma *Adlib for Windows* door het Hoogovensmuseum gebruikt om de collectie te registreren. In het bibliotheekdeel van Adlib wordt daarnaast alles vastgelegd (boeken, tijdschriften, audio-visuele materialen, etc.) wat kan bijdragen aan de kennis over de geschiedenis van Hoogovens. Op dit moment worden door 10 vrijwilligers deze gegevens in Adlib vastgelegd. De leverancier (Axiell) heeft inmiddels een geheel nieuw programma, Axiell Collections geheten, ontwikkeld. De ondersteuning van Adlib wordt beëindigd. Het bestuur van het Hoogovensmuseum heeft daarom besloten Adlib te vervangen door Collections. Axiell Collections heeft voor ons als kenmerk dat het op de Axiell systemen draait, met een bediening via de internetbrowser, en qua functionaliteit een doorontwikkeling van Adlib is. Collections kan in feite op elke plaats in de wereld gebruikt worden. Er is een projectgroep samengesteld die een lijst van activiteiten heeft opgesteld om de migratie van Adlib naar Collections te realiseren. De daadwerkelijke migratie van Adlib naar Collections zal in de loop van 2024 door Axiell uitgevoerd worden. Onze Collections wordt door Axiell beheerd waardoor geen technische kennis bij het museum meer nodig is. Ons SIEHO-netwerk wordt opgewaardeerd met snel internet (voorwaarde om gebruik te maken van Collections). Een aantal PC's worden vervangen door de door Tata Steel gedoneerde PC's.

Op deze manier wordt collectiebeheer gebruikt om ervoor te zorgen dat de collectie van het staalbedrijf op een verantwoorde en effectieve manier wordt behouden, gedocumenteerd en beschikbaar wordt gesteld voor toekomstige generaties.

Jaarplan 2024

In 2023 is gerealiseerd:

- Workshops organiseren voor de supposten om de inhoud van de rondleidingen te standaardiseren
- Informatiepaneel maken over "IJzeroer in de lage landen"
- Documenteren vondst 17^e eeuwse stalen staven in zee, met als achtergrond herkomst vanuit Zweden en Finland
- Inrichting CEMIJ-hoek met medewerking van het Cemij museum
- Inrichting MEKOG-hoek om de geschiedenis van Mekog te tonen
- Inrichting van een Danieli-Corus kolom
- Museumwinkel duidelijker inrichten
- Uitbreiden van de buitenopstelling

Voor 2024 staan veel activiteiten op de planning. Veel ervan zijn gericht om het museum nog aantrekkelijker te maken voor bezoekers, maar ook de bestuurszaken zullen aandacht krijgen om verdere stappen in de professionalisering te maken. Een opsomming van de plannen voor 2023 dient als leidraad voor het realiseren van deze ambitie en is zeker geen uitputtende lijst:

- Herziening handboek balie en supposten
- Afronden aanvraag lidmaatschap museumfederatie en museumvereniging
- Voorbereiden tentoonstelling "sportclubs bij Hoogovens"
- Beschrijvingen van de "elektrotechniek" afdeling uitbreiden
- Bij spectrometer een spectrum tonen d.m.v. een prisma om te laten zien welke kleuren welke metalen vertegenwoordigen. Studie en proeven lopen
- Opleveren van materiaal beproevingshoek compleet met films van onder andere een werkende kerfslagmeter
- Realiseren van een invalidenparkeerplaats
- Fysieke oplevering project escaperoom van "de Magneet"
- Implementeren/vervangen van Adlib door Axiell Collections
- Realiseren van opstelling van modeltreinen in wisselende samenstelling in samenwerking met de Stichting Doorreis, die deze modellen beheert
- Afronden activiteiten benodigd het Rustpunt beter te promoten

Bestuur

Het bestuur van SIEHO bestaat ultimo 2023 uit 7 personen. Toegetreden tot het bestuur is Dick Booijen. Dick zal het contact met het facilitair bedrijf van Tata Steel onderhouden en in het bestuur het gebouwenbeheer samen met Dick Veel vervullen.

In 2023 zijn 20 bestuursvergaderingen gehouden.

Bestuurssamenstelling SIEHO (stand 31 dec 2023)		
Naam	Status	Verantwoordelijkheden
<i>Marjan Olthof</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Voorzitter, contacten met bedrijfsleiding</i>
<i>Menno van Maanen</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Secretaris</i>
<i>Myrna Kleinen</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Lid, organisatie evenementen, Communicatie en Marketing</i>
<i>Dick Veel</i>	<i>Vrijwilliger</i>	<i>Lid, beheer gebouw (incl contact met SBO), museum operationeel, veiligheid en infra</i>
<i>Johan van Ikelen</i>	<i>Vrijwilliger</i>	<i>Lid, werkgroep herstructurering, HR</i>
<i>Dirk Haver</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Penningmeester, Financiën, ledenadministratie</i>
<i>Dick Booijen</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Lid, beheer gebouw, veiligheid en infra</i>

Medewerkers

Alle medewerkers van SIEHO, met uitzondering van 2 gedetacheerden Tata Steel medewerkers, zijn vrijwilliger. Vastgesteld is dat er geen formele afspraken bestaan met de vrijwilligers over de te leveren werkzaamheden, de voorwaarden en de verplichtingen wederzijds. Helaas zijn in 2023 vijf dragende vrijwilligers overleden, waardoor gaten in de organisatie zijn gevallen. Het opvullen van deze plekken vergt de nodige tijd.

Werkwijze en communicatie

Het handboek voor medewerkers, om de werkwijze binnen SIEHO en met name het Hoogovensmuseum op een eenduidige manier vast te leggen, is in 2020 gereedgekomen. Hier staat onder andere in welke werkinstructies, procedures en regels er binnen SIEHO gelden. Inmiddels is er begonnen met de uitwerking en vormgeving van een digitaal handboek voor vrijwilligers van het museum. Een herziening is gepland voor 2024.

De algemene vergaderingen (AV's) vormen een belangrijk middel om de vrijwilligers te informeren over ontwikkelingen in organisatie en bestuur en om van gedachten te wisselen over vragen en opmerkingen die in de organisatie leven. Er zijn door omstandigheden geen AV's gehouden in dit jaar.

Over de dagelijkse activiteiten van de vrijwilligers werd door Rob Meijer verslag gedaan in het weekbericht. Helaas is Rob eind december ons overleden. Het bestuur is Rob zeer erkentelijk voor de weekberichten van zijn hand.

Het bestuur heeft ook de Ethische Code voor musea ondertekend en zal de richtlijnen die hierin staan ook volgen in het dagelijks beleid en in de procedures.

Relatie met Tata Steel

Het actualiseren van de samenwerkingsovereenkomst met Tata Steel is in maart gerealiseerd. Hiermee is de samenwerking tussen de stichting en het bedrijf weer van deze tijd en kunnen we de krachten op meerdere fronten bundelen. In combinatie met de vorig jaar aangestelde raad van advies geeft dit een versterkt kader en professionaliteit. Deze raad van advies is onder andere nodig om het museum verder te professionaliseren en het bestuur te adviseren en te controleren zoals gebruikelijk is in de museumwereld.

Ook voor in 2023 is weer een budget vastgesteld voor het museum.

Activiteiten en resultaten per verantwoordelijkheidsgebied

Personele zaken

In 2023 hebben we 3 nieuwe vrijwilligers in de organisatie verwelkomd:

- Hilde Kertész
- Maarten Visman
- Liek Duiker

Wij zijn blij met de nieuwe aanwas en wensen hen een prettige tijd bij SIEHO.

Eef Hessels is gestopt als vrijwilliger, we bedanken Eef hartelijk voor de inzet in de afgelopen jaren.

Helaas zijn ons ook vijf vrijwilligers ontvallen:

2023-02 Wim Kiewiet
2023-04 Wim de Wit
2023-08 Jan Molenaar
2024-12 József Kertész en Rob Meijer

Wim Kiewiet heeft in de korte tijd dat hij vrijwilliger was bij het museum een stempel achtergelaten door het winkelgedeelte in de hal van het museum te realiseren.

Wim de Wit en Rob Meijer waren beiden dragende krachten van het redactieteam Historisch Hoogovens. Rob was redactielid van het eerste uur en heeft samen met Wim vele nummers tot stand gebracht.

Naast redactielid was Wim op veel gebieden bij het museum betrokken, door registratie van de collectie, het onderhouden van contacten met diverse verenigingen en musea. Zowel Wim als Rob beschikten over veel (historische) kennis van het Staalbedrijf waarbij ook zowel de interne als externe contacten op museaal gebied werden onderhouden. Wij zullen hun bijdrage enorm gaan missen.

Jan Molenaar heeft met de Adlib kennis van zijn vorige vrijwilligers werkzaamheden de grote voorraad DVD's uitgezocht en verwerkt in het Adlib systeem.

József Kertész was een vrijwilliger van het eerste uur en heeft vele technische werkzaamheden verricht, waar wij hem zeer dankbaar voor zijn. Wat zijn ogen zagen, maakten zijn handen. Hoewel het werken met gereedschap minder makkelijk werd, bleef hij zeer betrokken bij de werkzaamheden.

Dit jaar zijn er 2 medewerkers van Tata Steel gedetacheerd bij ons. Zij voeren passende werkzaamheden uit bij instandhouding van het buitenterrein en binneninrichting, als ook bij administratieve taken.

Museum operationeel

Bijzonderheden waar de vrijwilligers zijn ingezet:

2023-01 Schaaktoernooi met tentoonstelling in museum

2023-02 Familiedag Hoogovens

2023-02/05 De Vlamme Eend

2023-06 Havenfestival

2023-10 Tatasteel Festival

2023-11 Opening zuilen Mekog, Cemij en Danielli

2023-11 Boek lancering: De Staalwoestijn

2023-11 Familiedagen Koud Band Walserij

Door de vele burentours reserveringen zijn er ook meer bezoekers naar het museum gekomen (combi-uitje) en niet te vergeten de vele afscheidsrecepties. Ook weten (buitenlandse) studenten ons museum steeds beter te vinden.

Van ons blad Historisch Hoogovens is slechts 1 editie uitgekomen, mede door ziekte en het wegvallen van Wim de Wit en Rob Meijer als dragende krachten van de redactie.

Bezoekersaantallen in 2023

Totaal aantal van 2.572 museumbezoekers, waarvan 790 betalende en 1.782 niet betalend. De niet betalende bezoekers zijn voornamelijk afkomstig van de succesvolle burentours, donateurs en gratis evenementen.

Theatershow van de Vlamme Eend

In 2023 sloot het museum voor een opwindende transformatie zijn deuren gedurende drie maanden, van eind maart tot half juni. Dit begon met het ontruimen van de grote zaal, waarna er indrukwekkende tribunes werden opgebouwd. Deze voorbereidingen waren noodzakelijk voor een spectaculaire reeks theaterproducties, uitgevoerd door de befaamde theatergroep De Vlamme Eend.

Van 14 april tot en met 27 mei 2023 bracht deze getalenteerde groep het meeslepende stuk "Onder de rook van de Hoogovens" ten tonele. Het museum werd omgetoverd tot een bruisende theaterlocatie, waar in totaal 21 betoverende voorstellingen plaatsvonden. Iedere voorstelling trok gemiddeld 180 enthousiaste toeschouwers, wat leidde tot een indrukwekkend totaal van 3.780 bezoekers.

Na het succes van deze voorstellingen werd in juni de ruimte weer in zijn oorspronkelijke staat hersteld. Het museum kijkt terug op deze periode als een bijzonder geslaagd evenement dat zowel theaterliefhebbers als museumpubliek heeft verrijkt en geïnspireerd.

Veiligheid en Milieu

Piet Beers heeft, in zijn rol als veiligheidskundige, een tweetal veiligheidsinspectierondes gemaakt. Op een aantal aanbevelingen na zijn hier geen bevindingen gedaan die tot grote aanpassingen hebben geleid. Wij bedanken Piet voor zijn professionele aanpak in deze. In december is onder zijn leiding een herhalingscursus reanimatie georganiseerd diverse vrijwilligers aan hebben deelgenomen.

Balie en rondleiders

Voor de rondleiders en suppoosten is, onder leiding van Arnold Vogelaar, een 4-daagse cursus georganiseerd, waarbij de nadruk lag op het verbreden van de kennis over het bedrijf en de relatie met het museum.

Museumbemanning

Het vinden van voldoende rondleiders en gastvrouwen/heren voor onder meer de weekenden, heeft onze voortdurende aandacht. Om de openstelling van het museum te kunnen waarborgen, is actieve werving en kennisverbreding van vrijwilligers noodzakelijk, maar ook op andere vakgebieden zijn vrijwilligers altijd welkom.

Communicatie en Marketing

Er zijn diverse persberichten verstuurd, welke ook in ruime mate geplaatst zijn in regionale media, ook heeft NH Nieuws een item gemaakt over het plaatsen van de HO Gasleiding. Deze publicaties hebben veel aandacht gegenereerd en als bijeffect veel gedoneerde goederen opgeleverd.

ICT

In 2023 zijn investeringen gedaan om de diverse onderdelen van de vaste tentoonstellingen meer digitaal toegankelijk te maken door middel van touchscreens en projectieapparatuur. En ook voor 2024 staan veranderingen op stapel in de vorm van het upgraden van het collectiebeheer naar een Cloud gebaseerde database, mede ingegeven door het staken van support op de in gebruik zijnde versie van Adlib. Ook hebben we middels schenking van overbodige apparatuur van Tata Steel en een gratis licentie van Microsoft ons eigen pc-netwerk een upgrade kunnen geven, welke we verder in 2024 zullen implementeren.

Gebouw en Infrastructuur

In de grote zaal zijn de juiste ventilatie roosters geplaatst. Deze roosters zijn handmatig te openen en te sluiten en zorgen voor voldoende zuurstof, een punt dat vorig jaar op de veiligheidsagenda stond om te verbeteren.

Werkgroep inrichting museum

Buitenopstelling

Voor de buitenopstelling is het deel hoogovengasleiding gereed gemaakt welke inwendig is voorzien van een rijbaan waarop de Tata Nano auto staat. Ook zijn in deze leiding platforms voor bezoekers gemaakt, zodat deze samen met de auto daar op de foto kunnen, als impressie van hoe groot zo'n gasleiding werkelijk is.

"De gasleiding in het plantsoentje voor de entree"

De trap naar de “weegwagen” is vernieuwd en zijn er zaken verplaatst zodat ze meer samen passend zijn opgesteld. Zo is de “dubbel ijzer” sculptuur op een definitieve plaats gezet.

Ook zijn inmiddels bij alle objecten standards geplaatst en de meeste zijn nu van teksten en foto's voorzien. Zes objecten hebben nog geen informatiepanelen maar dat manco zal in 2024 opgeheven worden.

Binnenopstelling

De container die voorheen was ingericht als tentoonstelling over India is nu leeggemaakt. In 2023 is een begin gemaakt met de herinrichting van deze container met een nieuwe tentoonstelling over de vergroening van Tata Steel IJmuiden. Deze nieuwe tentoonstelling zal specifiek focussen op de implementatie van Direct Reduced Iron (DRI) en waterstof als belangrijke aspecten van de duurzaamheidsinspanningen van Tata Steel. Op deze manier worden verleden en toekomst op een speelse wijze aan elkaar verbonden.

In de ontvangsthal is, door Wim Kiewit, een winkelhoek ingericht.

In de nieuw gemaakte themavakken is nu de hoek elektrotechniek gereed, terwijl de hoek procesautomatisering gereed is met de opstelling van de oude PDP computers en randapparatuur.

In de hoek materiaal onderzoek is wat geschoven met de opstelling, waarin nu o.a. een kerfslagmeter en het HOSIM apparaat (HOogovens SIMulatie Model) zijn toegevoegd terwijl een oude spectrometer te zien is in een perspex behuizing.

Van diverse onderzoekapparaten zijn films gemaakt of films verkregen, die de werking van de apparaten verduidelijken en die bekeken kunnen worden op een monitor.

In het laatste vak staat nu de “vrouwenhoek”, in de hoek naast de maquette van het Dudokhuis, terwijl aan de andere zijde aandacht aan alle transportvormen bij Tata wordt gegeven. Deze transporthoek is in aanbouw. De vitrine met Hoogovens-treinmodellen heeft al een plek in de transporthoek gekregen, hetgeen ook geldt voor de vitrinekast met treinmodellen vervaardigd van lucifers. En er is een werkende modelspoorbaan, met daarop een model van een hoogoven en van een staalfabriek, waartussen een trein met o.a. een menger rijdt, evenals een rijdend model van de bezoekers stoomtrein.

Van het glas paneel van Demka is de witte achtergrond met verlichting al gerealiseerd, wat een mooi beeld geeft van deze glas sculptuur. De glaspanelen uit de Arosa Sun zaal en van de Mekog staan nu beide permanent in de Hoogovenzaal en zijn inmiddels ook voorzien van diffuse ledverlichting er achter.

Met de stoomclub is dit jaar niet samengewerkt, omdat alle ritten zijn komen te vervallen.

De foto tentoonstelling over de Breedband installaties (deze installaties zijn 70 jaar geleden gebouwd met de Marshall hulp) die in 2021 was gemaakt stond tot medio 2022 in de grote zaal en is inmiddels weer verwijderd.

In het elektronica depot zijn stellingen geplaatst en de collectie is daar in opgeborgen, terwijl dubbele exemplaren afgevoerd zijn.

Naast het documenteren van de collectie, heeft het museum ook een werkgroep genaamd WCOO (Werkgroep Collectiebeheer Ontzamelen en Opschonen). Deze werkgroep onderzoekt en bepaalt welke items geschikt zijn om deel uit te maken van de collectie, en welke materialen kunnen worden afgestoten. Indien mogelijk worden afgestoten materiaal eerst aangeboden aan andere musea, volgens de richtlijnen van de museumvereniging. Indien er geen interesse is van andere musea, wordt het materiaal geplaatst in het zogenaamde "gele vak", waar het beschikbaar is voor de museumvrijwilligers.

Met de overgang naar Axiell Collections in de cloud, streven we ernaar om het beheer van onze collectie te verbeteren en de toegankelijkheid ervan te vergroten. Dit stelt ons in staat om efficiënter en effectiever te werken bij het documenteren en beheren van de collectie, en om nauwkeurige informatie te verstrekken aan zowel medewerkers als bezoekers van het museum.

Middels twee zeecontainers, die opgesteld staan naast de werkplaats, hebben wij extra opslagcapaciteit gekregen. De zaken die nu nog in het magazijn staan, kunnen worden verhuisd naar deze containers.

Onze museummedewerkers hebben ook gewerkt aan een presentatiestand voor de MEKOG, wat staat voor Maatschappij tot Exploitatie van Kooksovens Gas. MEKOG was een cruciale entiteit in de verwerking van kooksovensgas tot kunstmest.

Het is van groot belang om de geschiedenis en het erfgoed van CEMIJ en MEKOG te belichten, omdat ze een onmisbare rol hebben gespeeld in de ontwikkeling en het succes van Hoogovens. Deze nieuwe presentaties zullen bezoekers de mogelijkheid bieden om meer te leren over de technologieën en processen die hebben bijgedragen aan de staalproductie in Hoogovens. We zijn enthousiast om deze bijzondere aspecten van ons verleden te kunnen delen en zo een completer beeld te geven van de historie en betekenis van Hoogovens.

Het kunstwerk "De ploegschaar" is verhuisd naar de Arosazaal om in de Hoogoven zaal ruimte te creëren voor de MEKOG en CEMIJ stands.

Via Site Services en Beheer is een fietsafdak en oplaad punt gerealiseerd, gelijk met het opknappen van het parkeerterrein met meer groen.

Van verpakingsstaal is een groot schilderij van kunstschilder van Fucht ontvangen, dat inmiddels aan de wand in de ontdekplek is opgesteld. Tevens is gewerkt aan een goede belichting van het schilderij.

Donateurs en Historisch Hoogovens

In 2023 hebben wij door bijzondere omstandigheden slechts één uitgave van Historisch Hoogovens uit kunnen brengen. Naar verwachting zal de eerstvolgende editie in zomer 2024 worden uitgegeven.

Financieel jaarverslag

Exploitatie-overzicht (EUR)

	2023	2023		2022	2024	2025	2026	2027
	werkelijk	begroting	verschil	werkelijk	begroting	begroting	begroting	begroting
<i>Opbrengsten</i>								
Donateursbijdragen	4.613	5.000	-387	588	5.000	5.000	5.000	5.000
Entreegelden en verkopen	5.523	5.500	23	4.868	5.500	5.500	5.500	5.500
Bijdrage TS IJmuiden	20.000	20.000	0	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Bijdrage Daniëli-Corus	7.000	7.000	0	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Bijdrage Vlamme Eend	3.780	3.500	280	0	0	0	0	0
Totaal opbrengsten	40.916	41.000	-84	32.456	37.500	37.500	37.500	37.500
<i>Kosten</i>								
Reiskosten	7.241	12.000	4.759	10.068	9.000	9.000	9.000	9.000
Drukwerk	4.497	5.500	1.003	4.459	5.500	5.500	5.500	5.500
Inventaris	14.428	17.500	3.072	15.172	15.000	15.000	15.000	15.000
Kleine uitgaven	513	500	-13	466	1.000	1.000	1.000	1.000
Bankkosten/rente	224	500	276	396	300	300	300	300
Museumuitgaven	1.699	1.500	-199	797	2.000	2.000	2.000	2.000
Abonnementen	1.937	3.500	1.563	2.276	2.200	2.200	2.200	2.200
Totaal kosten	30.539	41.000	10.461	33.636	35.000	35.000	35.000	35.000
Exploitatieresultaat	10.377	0	10.377	-1.179	2.500	2.500	2.500	2.500

Toelichting op de jaarrekening 2023

Opbrengsten

- Daniëli-Corus heeft het Hoogovensmuseum voor het tweede achtereenvolgende jaar met maar liefst €7.000 gesponsord. Wij rekenen erop dat de bijdrage structureel zal zijn.
- Naast de donateursbijdragen en de entreegelden was er in 2023 sprake van een, voorsnog eenmalig, voordeel: Theatergroep De Vlamme Eend voerde in april/mei 2023 het stuk "Onder de rook van Hoogovens" op. De vrijwilligers hebben veel werk verzet om in het Hoogovensmuseum voor dit stuk de perfecte achtergrond en sfeer te creëren. De 21 voorstellingen waren volledig uitverkocht en per bezoeker ontving het museum €1,00; totaal €3.780!
- Niet te vergeten dat naast de jaarlijkse bijdrage van Tata Steel (€20.000) en Daniëli Corus (€7.000) er ook diverse afdelingen zijn die zonder kosten voor het museum bijdragen in de vorm van goederen of diensten. Te denken valt bij voorbeeld aan de fietsenstalling (incl. oplaadpunten) die in 2023 werd gebouwd, onderhoud van het gebouw, en aanleg van het netwerk.

Kosten

De kosten lagen in 2023 een kleine €13.000 lager dan begroot. De belangrijkste posten zijn:

- Km-vergoeding; ondanks de toename van de km-vergoeding van €0,19 naar €0,21 per km bleef de reiskostenvergoeding aan vrijwilligers beneden het niveau van een jaar eerder (toen na de Covid-stilte een flinke inhaalslag werd gemaakt met werkzaamheden in het museum)
- In 2023 is er slechts 1 editie van Historisch Hoogovens uitgegeven (onder drukwerk) ivm wegvallen van twee redactieleden.
- Inventaris: door vrijwilligers is in 2023 weer volop gewerkt aan de inventaris waarvoor diverse gereedschappen, verf, elektronika en materialen werden aangeschaft.
- De presentaties en 'zuilen' over Mekog en CEMIJ werden feestelijk geopend.
- Andere grotere uitgaven waren een nieuwe beamer, plexiglas panelen, en een straalcabine met compressor.

Al met al bleven de kosten bijna €5.900 beneden de begrote uitgaven.

Toelichting op de begroting voor 2024

- Aan de inkomstenkant blijven enerzijds de sponsoring door Tata Steel IJmuiden en Daniëli Corus en anderzijds de donaties en entreegelden de belangrijkste inkomstenbronnen. Er wordt vanuit gegaan dat deze op ongeveer hetzelfde niveau liggen als afgelopen jaar.
- Voor de inventaris houden we rekening met structureel €15.000 om blijvend verbeteringen en nieuwe exposities te realiseren.
- Voor de administratie van de collectie is overgeschakeld op een cloud-versie van Adlib. De kosten van het abonnement zullen hierdoor stijgen.

Bijdrage Tata Steel

Naast de financiële ondersteuning is een ander essentieel aspect van de sponsoring van het Hoogovensmuseum het feit dat Tata Steel alle kosten draagt voor het volledige faciliteren van de huisvesting van het museum en de SIEHO-kantoren. Dit omvat diverse faciliteiten zoals kopieerfaciliteiten, koffievoorzieningen, telefoon- en computerfaciliteiten (op het Tata Steel-netwerk), verwarming en verlichting. Tata Steel verzorgt deze voorzieningen zonder enige kosten voor SIEHO. We zijn Tata Steel zeer erkentelijk voor hun steun en faciliteiten die zij ter beschikking stellen.

Externe relaties

SIEHO is aangesloten bij onder meer de volgende organisaties.

- Federatie Industrieel Erfgoed Nederland (FIEN).
- Stichting Erfgoed, organiseert o.a. VNODIA (Vlaams Nederlandse Ontmoetingsdag voor Industriële Archeologie).
- ERIH (European Route of Industrial Heritage).
- Stichting Holland Route.
- Holland route; toeristische route langs industrieel erfgoed in Noord-Holland.
- Adlib gebruikersgroep.
- Erfgoedvereniging Heemschut.
- Museum Federatie Noord Holland; deze vereniging beoogt de belangenbehartiging van alle Noord Hollandse musea.
- Stichting Rustpunt